

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ ОТ ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СТРУМЯНИ ЗА КАЛЕНДАРНАТА 2026 ГОДИНА

/Приети с Решение № 139 от Протокол №20/24.02.2025 год./

Правилата за ползването на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ на територията на Община Струмьяни са изготвени съгласно изискванията на чл. 37 о, ал.1, т. 2 и ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и съдържат:

- перспективен експлоатационен план за паша;
- правила за определяне начина на разпределение на общинските мери, пасища и ливади за общо и индивидуално ползване на територията на Струмьяни;
- правила за ползване на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ при спазване на Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти.
 - частите от мерите, пасищата и ливадите от ОПФ, предназначени предимно за косене;
 - прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
 - ветеринарна профилактика;
 - построяване на навеси;
 - охрана;
 - мерки за опазване, поддържане и подобряване за мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
 - режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
 - Ред за сключване на договори за наем на мерите, пасищата и ливадите;

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Цел на перспективния експлоатационен план за паша е:

1. Дългосрочно опазване на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ на територията на Община Струмьяни за опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на мерите, пасищата и ливадите и използване на имотите за други цели.
2. В дългосрочен план да се повиши капацитета за разработване и управление на агроекологични проекти.
3. Установяване на контакти между управляващи, учени и земеделски стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на мерите и пасищата и достигане на максимално възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите системи на ЕС, предназначени за развитие на земеделието.
4. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по-нататъшното социално развитие и икономически растеж на районите.
5. При разпределяне на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ да се отдаде приоритет на земеделски стопанства, покрили европейските изисквания, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти по ОП "РСР" за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

1. **Собствеността на общината върху мерите и пасищата е публична.** Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за общо и индивидуално ползване по категории се обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до **1 март**.

2. **Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите лица,** които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище в същата или в съседна община независимо от областта, в която се намира, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на регистрирано правно основание пасища, мери и ливади, **но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.** На правоимащите лица, които отглеждат едри и дребни преживни селскостопански животни с предназначение за производство на мляко или месо и животни от местни (автохтонни) породи, и/ или биологично сертифицирани едри и дребни преживни селскостопански животни, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

3. **Лицата подават заявление до общинската служба по земеделие по местонахождение на животновъдния обект в срок до 10 март.** Заявлението е по образец, утвърден от министъра на земеделието и храните, и се отнася за следващата календарна година. Към заявлението лицата прилагат декларация, че не са свързани лица по смисъла на Търговския закон с лица, които не са изплатили задълженията си по чл. 34, ал. 6, по чл. 37в, ал. 7 за земите по чл. 37в, ал. 3, т. 2 и по чл. 37ж, ал. 11 за земите по чл. 37ж, ал. 5 от ЗСПЗЗ за предходните стопански години, както и задълженията си към държавния и общинския поземлен фонд.

4. **Българската агенция по безопасност на храните изготвя официална справка,** утвърдена със заповед на изпълнителния директор на БАБХ, която се публикува на интернет страницата на агенцията. Справката съдържа информация за всички регистрирани в Интегрираната информационна система към 1 февруари на текущата година, животновъдни обекти, регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, в които се отглеждат постоянно или целогодишно пасищни селскостопански животни, с изключение на животновъдни обекти, в които за периода от 15 ноември до 15 март не се отглеждат животни, а също така и информация за собствениците или ползвателите на регистрираните животновъдни обекти, както и пасищните селскостопански животни в животновъдните обекти.

5. Разпределянето на пасища, мери и ливади се извършва за всяко землище на територията на общината от комисия, определена със **заповед на директора на областната дирекция "Земеделие", издадена в срок до 20 март.** В състава на комисията се включват: **кметът на населеното място, съответно кметският заместник или оправомощени от тях длъжностни лица, представител на общинската администрация, представител на общинската служба по земеделие, представител на областната дирекция "Земеделие" и представител на областната дирекция по безопасност на храните.** Председател на комисията е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице. На заседанието могат да присъстват правоимащите лица, както и представител на областна администрация.

6. Определената със заповед на директора на областната дирекция "Земеделие" - комисия, въз основа на справката, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на БАБХ:

- извършва проверките по чл. 37м, ал. 1 от ЗСПЗЗ;
- съставя списък на допуснатите до участие в разпределението лица, които отговарят на условията на чл. 37и, ал. 1 от ЗСПЗЗ, съдържащ и информацията за тях от справка на БАБХ по чл. 37и, ал. 6 от ЗСПЗЗ и регистрираните им договори за ползване на пасища, мери и ливади;
- определя необходимата площ при условията на чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ, за допуснатите лица в списъка в срок до 20 април;
- разпределя едновременно имоти или части от имоти от държавния и общинския поземлен фонд до достигане на нормата по чл. 37и, ал. 4 при спазване на следната последователност:
 - а) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, отглеждащи биологично сертифицирани животни и имащи биологично сертифицирани площи;
 - б) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок;
 - в) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище;
 - г) собственици или ползватели на животновъдни обекти, съседни на имоти от държавния и/или общинския поземлен фонд, независимо от землището, в което се намират имотите;
- при недостиг на пасища, мери и ливади от държавния и/или общинския поземлен фонд в землището, в което се намира животновъдният обект, определя с протоколно решение **коэффициент за редукция на площите**, който се прилага спрямо всички лица в землището; при наличие на свободни пасища, мери и ливади в съседно землище в същата или съседна община площите може да се разпределят до достигане на нормата по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ.

7. Списъкът по чл.37и, ал. 8, т. 2 от ЗСПЗЗ се публикува по реда на чл. 37и, ал. 2 от ЗСПЗЗ в срок до 30 март. Промени в списъка могат да се правят в 7-дневен срок от неговото публикуване при промяна на обстоятелствата, както и за отстраняване на допуснати грешки и/или непълноти по инициатива на заинтересованите лица, които прилагат съответните доказателства.

8. Комисията по чл.37и, ал. 7 от ЗСПЗЗ съставя протокол за разпределение на имотите в срок до 20 май, който се обявява и се публикува в областната дирекция "Земеделие", общинските служби по земеделие, общините и кметствата и на интернет страницата на областната дирекция "Земеделие" и на общината.

9. Протоколът по чл.37и, ал. 10 от ЗСПЗЗ може да се обжалва относно площта на имотите в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението, освен ако съдът разпорежи друго.

10. Въз основа на протокола по чл.37и, ал. 10 от ЗСПЗЗ, в срок до 20 юни кметът на общината, съответно директорът на областната дирекция "Земеделие", сключва **договор за наем с минимален срок от 5 календарни години**, който започва да тече от следващата календарна година. Договорът се сключва след заплащане на по-високата сума между най-високата тръжна цена, на която са сключени договорите за землището за пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд за годината, и размера на средното годишно рентно плащане за землището в общината за пасища, мери и ливади. Договорите съдържат данните по чл.37и, ал. 1, 4 и 10 от ЗСПЗЗ, вписват се в службата по вписванията и се регистрират в общинската служба по земеделие.

11. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския и държавния поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, в същата или в съседна община, независимо от областта, в която се намира. Търговете се провеждат от областната

дирекция "Земеделие" - за земите от държавния поземлен фонд, и от кмета на общината - за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една календарна година.

По смисъла на §2 д от ДР на ЗСПЗЗ „Общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

Съгласно § 2з от ДР на ЗСПЗЗ „Животновъдна единица“ е условна единица за приравняване на броя на различните видове и категории животни, както следва:

1. един кон над 6-месечна възраст, един бивол и едно говедо над двегодишна възраст се равнява на една животинска единица;

2. говедо или бивол на възраст от 6 месеца до две години се равнява на 0,6 от животинска единица;

3. една овца или една коза над 12 - месечна възраст се равнява на 0,15 от животинска единица.

III. ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МЕРИ, ПАСИЩА И ЛИВАДИ ОТ ОПФ.

3.1. При ползването на мери, пасища и ливади от ОПФ е необходимо да се спазват **Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, определени и одобрени със ЗАПОВЕД №РД09-122 от 23.02.2015 година на Министъра на земеделието и храните, както следва:**

• **Национален стандарт 1.**

Забранява се използването на минерални и органични азотосъдържащи торове в буферните ивици;

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти /реки, потоци, канали, езера, язовири, море/, с изключение на оризовите клетки;

- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;

- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;

- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон;

• **Национален стандарт 2.**

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответният документ за право на ползване /разрешително, договор и др./

• **Национален стандарт 3.**

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води /Приложение към НСЗ/

• **Национален стандарт 4.**

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30 % култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

• **Национален стандарт 5.**

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- За обработваеми земи-обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;

- за трайни насаждения – укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

• **Национален стандарт 6.**

Забранява се изгарянето на стърнищата.

• **Национален стандарт 7.**

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници /синори/ в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;

- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност-орлова папрат, чемерика, айлант и аморфа;
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците /от 1 март до 31 юли/.

3.2. Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

1. Директни плащания;

2. чл. 46 и чл. 47 от Регламент /ЕС/ №1308/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти /ЕИО/ №922/72, ЕИО №234/79, ЕО №1037/2001 и ЕО №1234/2007;

3. Следните мерки от Програмата за развитие на селските райони /2014-2020/: Агроекология и климат, Биологично земеделие, Плащания по „Натура 2000“ и Рамкова директива за водите, Плащания за райони с природни или други специфични ограничения;

3.3. Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменя задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

IV. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

Частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за косене, са регламентирани в чл. 41, ал.2 от **НАРЕДБА №11 от 06.04.2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания"** от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. издадена от Министерство на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 29 от 17.04.2009 г., а именно:

Съгласно чл. 41, ал. (1) от Наредба №11/06.04.2009 г., „При управлението на дейностите по направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност“ подпомаганите лица спазват следните изисквания:

1. Не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията №889/2008;

2. не изграждат нови отводнителни системи;

3. не разорават затревените площи.

ал. (2) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по ал. 1 и извършват:

1. първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (ДВ, бр. 20 от 2008 г.) - в периода 30 юни до 15 август;

2. косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

ал. (3) В случаите по ал. 2 подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

ал. (4) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез паша, спазват изискванията по ал. 1 и поддържат гъстотата на животинските единици от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха.“

V. ПРОКАРИТЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ;

Като прокари за селскостопански животни за паша и водопоите да се ползват съществуващи прокари и полски пътища.

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика, надзор, контрол и борба срещу болестите по животните и зоонози за съответната година, приета съгласно чл. 118, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. При поява на заразна болест изпълнителният директор на БАБХ издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към областните управи и кметства на общини епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации, предвидени в съответната наредба. Съгласно чл. 108, ал. 1 от ЗВМД средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието, храните и горите.

VII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяването на навеси в мери, пасища и ливади и други земи от ОПФ се извършва съгласно изискванията на НАРЕДБА №19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им.

VIII. ОХРАНА

Наемателите на мери, пасища и ливади от Общинския поземлен фонд организират и имат задължението да осигурят при необходимост охрана на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем, сключен с община Благоевград, за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

IX. РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА НАЕМ НА МЕРИ, ПАСИЩА И ЛИВАДИ ОТ ОПФ

Сключването на договорите за наем на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ се извършва след подаване на *Заявление по образец по реда на чл. 37и от ЗСПЗЗ*. Договорите за наем на мерите, пасищата и ливадите се сключват между Кмета на общината и наемателя.

Животновъдите, наематели на общинските мери, пасища и ливади от ОПФ се задължават:

- да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност (къпина, шипка) и да се провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове (орлова папрат, чемерика);
- да не променят предназначението им и да не ги разорават. Да не ги използват за неземеделски нужди;
- да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и

др. отпадъци;

- да не се пали растителност в мерите и пасищата;
- агротехнически мероприятия, като подсяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и построяването на навеси, се съгласуват и разрешават от общинска администрация Струмяни, а мероприятията почистване от камъни и почистване от храсти от кмета/кметския наместник на населеното място;
- мерите, пасищата и ливадите да се опазват от ерозиране, заблацияване, засоляване и др.;
- лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и да се грижат за него в пасището, или да ангажират и изрично посочат друго лице, което да извършва това, от тяхно име и за тяхна сметка.

Х. ПОДДЪРЖАНЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ ОТ ОПФ

Поддържането на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ в добро земеделско и екологично състояние за общо и за индивидуално ползване са за сметка на наемателите/ползвателите.